

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

26 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Vladimir Timofti,

Judecători – Anatolie Țurcan și Elena Cobzac,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Negura Vladislav în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Strășeni sediul Călărași din 31 octombrie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 martie 2018, în cauza penală în privința lui

Jomir Dumitraș xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 02.06.2016 - 31.10.2017;

Instanță de apel: 11.12.2017 - 13.03.2018;

Instanță de recurs: 11.06.2018 - 26.09.2018.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Strășeni sediul Călărași din 31 octombrie 2017, Jomir Dumitraș a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.152 alin.(1) Cod penal, la 1 an închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Potrivit art.85 alin.(3) Cod penal, pentru cumul de sentințe cu sentința Judecătorei Militare din 29 iunie 2015, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă 2 ani 3 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă înaintată de Dodon Gheorghe a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța civilă.

Cheltuielile judiciare în sumă de 80 lei au fost trecute în contul statului.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Jomir Dumitraș la 06 ianuarie 2016, aproximativ la ora 02:00, fiind sub influența alcoolului și aflându-se pe str. Mihai Eminescu, or. Călărași, în urma unui conflict spontan apărut între acesta și Dodon Gheorghe, ultimul fiind sub influența alcoolului, urmărind scopul pricinuirii leziunilor corporale, intenționat i-a aplicat lui Dodon Gheorghe multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr.26D din 22 februarie 2016, vătămări corporale medii cu dereglarea sănătății de lungă durată.

3. *Avocatul Negura Vladislav în numele inculpatului* a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În motivarea apelului a invocat că, indicarea ca probă ce demonstrează vinovăția lui Jomir Dumitraș a procesului-verbal de confruntare din 30 martie 2016,

dintre partea vătămată Dodon Gheorghe și martorul Surdu Vasile, contravine prevederilor art.art.371 alin.(3), 389 Cod de procedură penală, mai mult, acest procesul-verbal nu a fost studiat în ședință de judecată, nu a fost dat citirii, nu a fost solicitat de către participanții la proces, din simplu motiv, că în declarațiile date de către partea vătămată Dodon Gheorghe și declarațiile martorului Scurtu Vasile date în ședința de judecată și în cadrul urmăririi penale, nu au fost stabilite divergențe, iar confruntări între acesta și inculpat, în cadrul urmăririi penale, nu au fost efectuate.

Instanța de judecată a expus și interpretat eronat, în defavoarea inculpatului, declarațiile inculpatului și a martorului Surdu Vasile, or, ambii au declarat, că Dodon Gheorghe, fiind în stare de ebrietate, de fapt l-a provocat prin comportamentul său pe inculpat, în rezultat Dodon Gheorghe și Jomir Dumitraș au avut un conflict, îmbrâncindu-se reciproc, iar inculpatul l-a lovit cu o palmă pe Dodon Gheorghe. Aceste declarații nu demonstrează vinovăția lui Jomir Dumitraș în cauzarea de leziuni corporale medii părții vătămate și nu explică legătura cauzală între îmbrâncirile reciproce și o palmă, cu leziunile corporale medii, cum nu demonstrează nici intenția inculpatului de a-i provoca părții vătămate aceste leziuni.

Mai mult, instanța de judecată nu a dat nici o apreciere circumstanței, că partea vătămată a declarat despre faptul că a fost bătut și de o altă persoană.

Astfel, singura probă care indică la Jomir Dumitraș ca persoana vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art.152 alin.(1) Cod penal, sunt declarațiile părții vătămate Dodon Gheorghe.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 martie 2018, a fost respins ca nefondat apelul, cu menținerea sentinței.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul Jomir Dumitraș a săvârșit infracțiunea imputată lui.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Totodată, instanța de apel a menționat că, declarațiile părții vătămate Dodon Gheorghe corespund adevărului, deoarece sunt consecutive, concludente și veridice și se confirmă de întreaga sistemă de probe.

La fel, martorul Surdu Vasile a confirmat că între Jomir Dumitraș și Dodon Gheorghe a avut loc un conflict cu aplicarea forței fizice, declarații care coroborează cu declarațiile părții vătămate Dodon Gheorghe.

Instanța de apel a considerat că vătămarile corporale stabilite la partea vătămată, conform raportului de expertiză medico-legală nr.26D din 22 februarie 2016, sunt în raport cauzal cu loviturile aplicate de către Jomir Dumitraș și nu există careva temeieri pentru a pune la îndoială declarațiile părții vătămate Dodon Gheorghe.

Ca neîntemeiat a fost respins argumentul apelantului precum că procesul-verbal de confruntare din 30 martie 2016, dintre partea vătămată Dodon Gheorghe și martorul Surdu Vasile nu a fost studiat în ședință de judecată, or, argumentul dat vine în contradicție cu procesul-verbal al ședinței de judecată din 12 septembrie 2016 (f.d.231-verso vol. I), unde acest proces-verbal a fost obiectul cercetării judecătorești în cumul cu celelalte probe, care au fost analizate prin prisma prevederilor art.101

Cod de procedură penală.

Argumentul apelantului precum că, prima instanță nu dat apreciere faptului că partea vătămată a declarat că a fost bătut și de altă persoană, instanța de apel l-a considerat nefondat, reieșind din limitele învinuirii înaintate.

La capitolul individualizării pedepsei, instanța de apel a ajuns la concluzia că pedeapsa stabilită de prima instanță este legală și întemeiată, proporțională faptelor comise, cât și circumstanțelor reale și personale.

De asemenea, instanța de apel a concluzionat că, reieșind și din specificul cauzei date, în privința lui Jomir Dumitraș corect a fost aplicată de prima instanță pedeapsa închisorii cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, deoarece inculpatul, prin sentința Judecătorei Militare din 29 iunie 2015, a fost condamnat în baza art.369 alin.(2) lit. c) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 1 an, în temeiul art.90 Cod penal, iar peste 6 luni de la condamnare, la 6 ianuarie 2016 din nou a comis o infracțiune cu aplicarea violenței, fapt ce indică, incontestabil, la faptul că dânsul nu a stat pe cale corectării și reeducării, nu a tras concluziile necesare și a continuat să comită infracțiuni, iar suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii nu v-a duce la scopul prevăzut de lege.

5. Avocatul Negura Vladislav în numele inculpatului, în temeiul pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs hotărârile adoptate, solicitând repunerea în termen a recursului, casarea hotărârilor, cu remiterea cauzei la judecare în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, instanțele de judecată au ignorat poziția apărării, încălcând art.11 alin.(1) DUDO și art.6 alin.(2) CțEDO, neasigurându-i condamnatului garanțiile necesare apărării sale.

În opinia apărării, hotărârile pronunțate de instanțele de fond sunt nemotivate, adoptate prin încălcarea principiilor consemnate la art.26 Cod de procedură penală și prin încălcarea prevederilor art.art.7, 8 Cod de procedură penală.

Cu trimitere la prevederile art.art.93 alin.(1), (2) pct.1), 59 alin.(2) Cod de procedură penală, avocatul a indicat că, procesul-verbal de audiere a părții vătămate nu poate servi ca probă în procesul penal, iar la momentul depunerii plângerii de către Dodon Gheorghe, acestuia nu-i fusese atribuită calitatea de parte vătămată, după cum este indicat în sentință.

Mai mult, în conformitate cu prevederile art.94 alin.(4) Cod de procedură penală, plângerile depuse în cursul procesului și hotărârile procesuale adoptate nu constituie probe ale vreunor circumstanțe care au importanță în cauza respectivă, ele fiind doar o dovadă a faptului că a fost depusă o plângere și a fost adoptată o hotărâre. Prin urmare, plângerea părții vătămate Dodon Gheorghe, procesul-verbal de audiere a victimei Dodon Gheorghe, procesul-verbal privind consemnarea faptelor constatate din 09 februarie 2016, ordonanța de recunoaștere în calitate de parte vătămată și parte civilă a lui Dodon Gheorghe, nu pot fi admise ca probe întru confirmarea unor circumstanțe care au importanță în cauză, acestea urmând a fi declarate inadmisibile.

La fel, raportul de expertiză medico-legală nr.26D din 22 februarie 2016 nu demonstrează vinovăția lui Jomir Dumitraș în comiterea infracțiunii prevăzute de art.152 alin.(1) Cod penal, deoarece nu răspunde la întrebarea: cine a provocat leziunile, în ce circumstanță și mecanismul provocării acestor leziuni.

Indicarea ca probă, ce demonstrează vinovăția lui Jomir Dumitraș a procesului-verbal de confruntare din 30 martie 2016 dintre partea vătămată Dodon Gheorghe și martorul Surdu Vasile, contravine prevederilor art.art.371, 389 alin.(3) Cod de procedură penală, mai mult, acest proces-verbal nu a fost studiat în ședința de judecată, nu a fost dat citirii, nu a fost solicitat de către participanții la proces, din simplu motiv, că în declarațiile date de către partea vătămată Dodon Gheorghe și declarațiile martorului Scurtu Vasile date în ședința de judecată și în cadrul urmăririi penale, nu au fost stabilite divergențe, iar confruntări ale acestora cu inculpatul în cadrul urmăririi penale nu au fost efectuate.

Declarațiile inculpatului și ale martorului Surdu Vasile, instanța de judecată le-a expus și interpretat eronat și în defavoarea inculpatului, or ambii au declarat că, Dodon Gheorghe, fiind în stare de ebrietate, de fapt l-a provocat prin comportamentul său pe inculpat, în rezultat Dodon Gheorghe și Jomir Dumitraș au avut un conflict, îmbrâncindu-se reciproc, iar inculpatul l-a lovit cu o palmă pe Dodon Gheorghe. Aceste declarații nu demonstrează vinovăția lui Jomir Dumitraș în cauzarea de leziuni corporale medii părții vătămate și nu explică legătura cauzală între îmbrâncirile reciproce și o palmă cu leziunile corporale medii, cum nu demonstrează și intenția inculpatului de a-i provoca părții vătămate aceste leziuni.

Mai mult, instanța de judecată nu a dat apreciere circumstanței, că partea vătămată a declarat despre faptul că a fost bătut și de o altă persoană.

Astfel, singura probă care indică la Jomir Dumitraș ca persoana vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art.152 alin.(1) Cod penal, sunt declarațiile părții vătămate Dodon Gheorghe.

6. Asupra recursului declarat, a prezentat referință procurorul, care s-a expus pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind declarat peste termen, or, avocatul a cunoscut despre data pronunțării deciziei integrale, însă fără careva motive întemeiate nu s-a prezentat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art.432 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, decide asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că, recursul este declarat peste termen.

Termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului el urmează a fi respins ca tardiv, cu excepția când întârzierea a fost determinată de motive întemeiate.

În conformitate cu prevederile art.422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile **de la data pronunțării deciziei**.

Potrivit dispozițiilor art.230 Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual.

Analizând materialele cauzei, Colegiul penal constată, că conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 13 martie 2018 (f.d.13-16 vol. II), a fost pronunțat dispozitivul deciziei instanței de apel în prezența avocatului Negura Vladislav și a

inculpatului Jomir Drumitraș, cu înștiințarea lor despre pronunțarea deciziei integrale la 10 aprilie 2018.

Conform art.231 alin.(2) și (3) Cod de procedură penală, calcularea termenelor procedurale se pornește de la ora, ziua, luna și anul indicate în actul care a provocat curgerea termenului, iar la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Potrivit alin.(5) art.231 Cod de procedură penală, dacă ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează.

Așadar, în speță termenul de declarare a recursului conform art.422 Cod de procedură penală, a început să decurgă din 11 aprilie 2018 de la pronunțarea deciziei integrale, ultima zi pentru declararea recursului fiind 11 mai 2018, iar recursul ordinar declarat de avocatul Negura Vladislav în numele inculpatului fost depus la 16 mai 2018 (f.d.35 vol. II), adică în a 36-a zi din data pronunțării decizie motivate și prin urmare, cu omiterea termenului de 30 de zile stabilit de lege.

Totodată, Colegiul penal respinge solicitarea apărării privind repunerea în termen a recursului, din motiv că nu a fost prezent la pronunțarea deciziei integrale, iar decizia motivată a primit-o prin poștă la 19 aprilie 2018, deoarece, după cum a fost menționat, termenul pentru depunerea recursului curge din data pronunțării deciziei și nu de la recepționarea acesteia.

În situația când instanța de recurs dispune inadmisibilitatea recursului ca fiind tardiv, aceasta nu se expune asupra circumstanțelor de drept ale cauzei și legalității hotărârii adoptate, din care motiv nu există temei de a se verifica legalitatea deciziei instanței de apel.

Astfel, raportând situația reținută în cauză la prevederile art.art.422, 432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală, rezultă că recursul declarat este inadmisibil, deoarece este declarat peste termen.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Negura Vladislav în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 martie 2018, în cauza penală în privința lui *Jomir Dumitraș xxxxx*, deoarece este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 26 octombrie 2018.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac